

# Äskeisistä siveellisyysrikoksista.

»Päivässä» Ernst Lampen.

Olemme yht'äkkiä joutuneet siveellisyysrikkoksien pyörteeseen. Helsingistä, Oulusta, Terijoelta, Nastolasta, Sortavalasta saapuu viestejä, jotka kertovat, että alaikäisiä tyttöjä on raiskattu. Puistattaa lukiessa niitäkin suppeita kertomuksia, joita sanomalehdissä asiasta on näkynyt. Mieluummin niitä ei ajattelisi, vieläkin mieluummin niihin olisi kajoamatta, mutta — muun muassa kehoitettuna — täytyy ruveta penkomaan tätä inhimillisen petomaisuuden tunkiota.

Aivan lamauttavan vaikutuksen teki pienen tytön murha Kaivopuiston jäällä. Ei uskalla ajatella loppuun sitä ajatusta, että itse sattuisi olemaan tällaisen surman saaneen tytön isä tai holhooja. Puukko murhaajan rintaan! Se ajatus välähtää ensi kuulemalta salamana aivoissa. — Ja se totisesti kai olisikin tällaisen murhenäytelmän ainoa oikea ja sopiva loppu. Se olisi sitäkin oikeampi, kun otaksun murhaajan itsekin sitä tahtovan, jos hänellä vielä on rah tuakaan järkeä jäljellä. Sillä voiko ajatellakaan, että järkevä ihminen saattaisi itsemurhaa tekemättä tai haluamatta kuolemaa kantaa tällaisen konnantyön aiheuttamia omantunnon tuskia.

Tekijä on tietysti ollut mielisairas, kuten yleensä kaikki ne, jotka himomurhia tekevät tai ovat tehneet. Murhata-pauksen yksityiskohdat sen sitäpaitsi todentavat. En tiedä, onko lääkärin tutkinnossa käynyt selväksi tekijän sukupuoli. Arvatenkin hän on mies, vaikka esimerkkejä on naisistakin, joiden himoa on raadella omaan sukupuoleensa kuuluvia nuoria henkilöitä juuri samalla tavalla kuin mitä onnettoman tyttö-vainajan ruumiista on selvinnyt. Peloittavin on se seikka, että murhaajaa ei löydetä. Hän kulkee vielä vapaana ja on valmis milloin tahansa uudistamaan hurjan teko-nsa.

En malta olla mielessäni miettimättä, kuinka käy, jos murhaaja löydetään. Hän saa kuritushuonetta, sanotaan nyt vaikka 12 vuotta. Hän pääsee vapaaksi 12:n vuoden perästä, vaikka hän olisi tuomittu elinajakseen kuritushuoneeseen, jos hän rangaistusajansa on käyttäytynyt siivosti. Tällaiset vangit käyttäytyvät aina siivosti, sillä aivan väärä luulo on se, että nämä henkilöt olisivat luonteeltaan raivokkaita. Eivät, ne päinvastoin ovat ihmisten joukossa peräti ujoja, hiljaisia, umpimielisiä, toisin sanoen suurimmassa määrin hermoheikkoja. Miehet himomurhaajat ovat sitä paitsi usein liikkeiltään ja eleiltään naisellisia.

Vankilasta päästyään on mies valmis uusiin rikoksiin. Meidän lakimme ei kysy siitä, paraneeko tuomittu vankilassa vai ei, meidän vankilamme eivät välitä siitä, onko vapautetun vangin tuleva käytös taattu. Takeita siitä ei ole, nämä vangit ovat vaan saaneet rangaistuksen rikoksistaan ja sen kärsittyään he ovat vapaita kuin taivaan linnut. Uusiin rikoksiin.

Parantaako vankila tuomitut? Sukupuolirikollisia se ei ainakaan paranna. Päinvastoin tekee pakollinen pidättäminen luonnollisesta tyydytyksestä heistä mahdollisimman monella alalla liikkuvia himorikollisia. Vankilat ja luostarit ovat aina olleet kaikkien sairaloisten rikollisten taimitarhoja. Vankilasta päässyt rikollinen on aina vaarallinen ilmiö, sillä vaikkapa hän ennen ei olisikaan ollut sukupuoliasioissa luonnonton, on vankila voinut hänet siihen johdattaa. Yhdestä pidätetystä helsinkiläisestä raiskaajasta tiedetään, että hän on vanha vankilavieras.

Seuraava kertomus on mitä kuvaavin esimerkki tällaisen pakollisen pidättymisen perin turmiollisesta vaikutuksesta miehiin nähden. — Uskonsotien aikana komennettiin Saksassa erään kaupungin varusväki liikkeelle ja yhtymään muualla taistelevaan sotajoukkoon. Kaupungissa oli vain har-

voja täysiikäisiä miehiä jäljellä, sillä sota oli vähentänyt miesten luvun aivan mitättömiin. Nämä rukoilivat hartaasti päällykköä ja pyysivät häntä jättämään edes pienen osaston kau-punkiin, sillä muuten munkit ja naimattomat papit tulisivat raiskaamaan heidän vaimonsa ja tyttärensä. — — —

Miten lohduttomalta tuntuukaan lukea sanomalehtien selostuksia täällä pidetyistä siveellisyyskokouksista, joissa jokainen osanottaja toinen toistaan kiihkeämmin vaatii — rangaistuksia, yhä vain ankarampia rangaistuksia sekä pidettäväksi enemmän siveellisyys-saarnoja nuorille.

Syyt ovat syvemmällä, ei niihin tepsii kaikkein kauneimmatkaan sanat, ja rangaistukset vain kartuttavat rikoillisia tapumuksia. Eikö yksikään näiden kokouksien esiintyjistä ole oivaltanut, että olemme tekemisissä sairaiden ihmisten kanssa, että tällaiset ilmiöt ovat patoloogisia eivätkä normaalia? Eivät nämä onnettomat rangaistusta tarvitse, vaan parannusta, lääkärin hoitoa siksi kun ovat tervehtyneet. He kaipaavat myöskin parantoloita, joista ei päästetä pois, ennenkuin parantuminen on tapahtunut. Sellainen hirviö kuin Kaivopuiston murhaaja olisi tällaisessa parantolassa muutta mutkitta operatioonin avulla tehtävä vaarattomaksi, häntä kun ei voi tuomita kuolemaan. Tästä myöhemmin.

Väitetään, että tämän tapaiset rikokset yhä vain enenevät. Onko asian laita niin? Tämä väite on epävarma, sillä luotettavaa tilastoa ei ole olemassa. Nuoria tyttöjä on ennenkin raiskattu kautta koko maamme, vaikka niistä ennen on pidetty vähemmän ääntä, usein täydelleen salattukin. Tämän rikoksen julmin ja katkerin puoli on se, että asianomainen on pakotettu siitä vaikenemaan. Meidän siveys-käsitemme mukaan on vain koskematon nainen puhdas. Sukupuoliviettiänsä tyydyttänyt on maailmanlopun ihminen, tois'arvoinen nainen. Kuka tyttö, tai kutka tytön omaiset tahtoisivat maailmalle kuuluttaa, että tyttö on raiskattu. He pitävät sen katkerana salaisuutenaan. Senvuoksi on meidän laissamme kaikki nämä rikokset jätetyt asianomaisten syyt-teeseen saatettaviksi. Virallinen syyttäjä ei saa puuttua niihin. Ei ole köyhyys syytösten nostamisen pääesteenä, kuten kokouksissamme on lausuttu, vaan on siihen syynä oppi koskemattoman naisen pyhemmyydestä. Onhan köyhimmilläkin aina ollut sen verran varoja, että he ovat saaneet syyt-teeseen henkilön, joka on esim. silponut heidän kätensä tai jalkansa.

Naisen impeyden apoteosi (pyhittäminen), se juuri osaltaan hokuttelee miehiä hakemaan nuoria tyttöjä riettautensa esineiksi. On ollut kansoja joiden keskuudessa koskemattonta naista taas on pidetty riettaana, myrkyllisenä olentona. Impeyden menettäminen on tapahtunut pyhissä paikoissa, joissa joko papit tai ruhtinaat ovat toimittaneet sen mah-tavilla loihduilla ja maksua vastaa (vertaa Tobiaksen historiaa), ellei europalaisia matruuseja ole sattunut olemaan saapuvilla, jotka ovat tehneet sen maksutta vähemmän pyhässä ympäristössä. Nämä kansat ovat manaamisella osanneet paremmin suojella tyttöjensä impeyttä kuin kristityt impeyden apoteosilla.

(Jatk.)

## Helsingin Palvelijataryhdistyksen koti 10-vuotias.

Kesäkuun 1 päivänä tnlle 10 vuotta kuluneekef siitä, kun palvelijataryhdistys avasi kodin paikkaa etsiville palvelijoille. Koti alettiin vaatimattomasti, sillä varoja kotia var-ten ei ollut yhdistyksen kassassa enempää kuin 900 mk. Mutta uskoa asian onnistumisesta oli sitä enemmän. Suu-rin vaikeus oli alussa saada huoneusto vuokratuksi, sillä jokainen isäntä, jolle mentiin puhumaan vuokrauksesta, saa-



tuaan kuulla, että oli kysymys huoneista tuolle vihatulle palvelijatarhdistykselle, heti kielsi huoneen vuokraamisen. Vihdoin onnistuttiin saamaan vanha kapakkahuoneusto Fabianink. 26. Huoneet, joita oli kolme, olivat kivijalassa ja niistä oli yksi niin matala, että tuskin pitkä mies olisi voinut suorana seistä. Vuokraa vaadittiin 75 mk. kuussa, joka oli sen aikasiin vuokriin sekä huoneiden huonouteen nähden hävittömän kallis, mutta huoneet otettiin, jotta päästiin alkuun. Asukkaita tuli heti kun saatiin koti kuntoon niin paljon, kun voitiin vastaan ottaa. Ensimmäisen puolen vuoden aikana asui kodissa 153 palvelijaa ollen yhteensä 1,227 yötä. Paikanvälitystoimisto siirtyi luonnollisesti kodin mukana uuteen huoneustoon ja allekirjoittaneelle jäi toimisto edelleen kodin mukana hoidettavaksi. Kuukausikokoukset pidettiin myöskin samassa huoneustossa, samoin lauluharjoitukset, joihin huoneusto oli kyllä ahdas, mutta kun se oli oma, niin tultiin siinä toimeen. Mutta asukasluku rupe si yhä enempi lisääntymään, joten koti ei enää talvella voinut ottaa vastaan kaikkia pyrkijöitä, jonka johdosta sekä myöskin siksi kun huoneusto oli niin kostea, että vesi joka juoksi pitkin seinä muodosti suuria vesilammikoita lattialle, päätti yhdistys keväällä v. 1901 muuttaa huoneustoa.

Samalla päätti yhdistys anoa kaupungin valtuustolta anniskeluyhtiön voittovaroista 1,500 mk. kodin avustamiseksi.

Nyt alkoi kova työ huoneiden etsinnässä, sillä mieliala yhdistystä kohtaan ei ollut muuttunut, ja vasta pitkän kieltosarjan perästä onnistuttiin vihdoin saamaan huoneet vuokratuksi Uudenmaank. 12:sta, vanhasta puutalosta — talosta joka oli hyvin rappeutunut ja jossa ei asunut herasväkeä. Varovaisuuden vuoksi kuulosti isäntä ensin edellisen vuokratalon omistajalta, josko olimme maksaneet vuokramme ja josko olimme viettäneet siivoa elämään. Saatuaan rauhoittavia tietoja, saimme vihdoin vuokrasopimuksen huoneustoon, joka sisälsi 5 huonetta.

Mutta toukokuun lopulla sai yhdistys sen ikävän uutisen, että valtuusto oli evännyt yhdistyksen raha-anomuksen. Yhdistyksen säästövarat olivat melkein kaikki lopussa, niistä oli suurin osa käytetty kodin sisustamiseen ja osa vuokran lisinä. Nyt oli siis hyvät neuvot kalliita. Yhdistyksen johtokunta kutsuttiin heti kokoon käsittelemään rshakysymystä; kesäkuuhun ei ollut enää kun muutama päivä ja kesän aikana oli siis toimittava, jotta syyskuuhun mennessä olisi ensimmäinen neljännesmaksot antaa talon isännälle. Tässä johtokunnan kokouksessa kun keinoja mietittiin, ehdotti joku, en enää muista ken se oli, että kun nyt kerran on huoneusto olemassa, niin aletaan tehdä työtä, aletaan harjoittaa pesua ja silitystä. Ja tähän ehdotukseen tarttui johtokunta kun hukkuva tarttuu oljenkorteen, ja niin päätettiin kun päätettiinkin heti uuteen huoneustoon muutettua toimi alkaa. Pesulaitosta suunniteltaessa lupasivat johtokunnan jäsenet hankkia työvälineitä, ja niin toi yksi silitysuurin, toinen rautoja, kolmas pyykkittinun j. n. e.

Kun oli muutettu uuteen asuntoon, piti alottaa liikettä, jonka toimeenpaneminen jäi allekirjoittaneelle. Mutta se oli helpompi sanoa kun tehdä. Ensiksikin piti hakea kiiltosilitystä, sillä itse en ollut ammatin taitoinen, mutta kuinka voi ottaa silitystä, kun ei ollut työtä ja kuinka taas voi ottaa työtä vastaan, jos ei ollut taitavaa tekijää. Alkuun sitä kuitenkin päästiin ja liike rupe si menestymään, mutta sitä mukaa kun liike laajeni, tuli kodin huoneusto aina pienemmäksi. Seuraavana vuonna oli asunut kodissa kaikkiaan 277 tyttöä. Koti ei enää vastannut tarkoitustaan, sillä taloudellinen puoli vaati kaiken ajan ja huolen, rahaa piti ansaita, sillä apua emme saaneet. Vuonna 1904 sai yhdistys ensi kerran anniskeluyhtiön voittovaroista 1,500 mk. apurahan. Yhdistys oli velkaan ponnistuksissaan kodin ylläpitämisessä kokolaila ja monasti oli ollut kysymys koko

homman lopettamisesta, mutta yritettiin yhä. Jälkeen v. 1904 on anniskeluyhtiön voittovaroista vuosittain annettu avustusta, joten toiminta alkoi vakiintua. V. 1907 vuokrattiin erikoinen huoneusto kotia varten, jota nyt voitiin laajentaa ja mainittuna vuonna majaili kodissa 697 tyttöä, seuraavana v. 828 ja viime vuonna 888. Mutta vaikka koti on voinut ottaa näinkin suuren joukon majailijoita, on pyrkijöitä kuitenkin ollut enempi. Majailijat ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta kaikki olleet palvelijoita, joista suuri osa on aivan nuoria maalta tulleita tyttöjä, jotka ovat tulleet kaupunkiin aivan rahattomina uskoen, että kyllä Helsingissä aina paikkoja saa. Näistä on suuri prosentti aivan varattomia ja kun joukossa on paljon juuri maalta tulleita, oppimattomia siihen työhön mitä kaupungissa vaaditaan, niin on yhdistys antanut heille paitsi asuntoa, myöskin ravinnon, kunnes on voitu hankkia heille joko paikka tai on hommattu matkalippu kotiin lähettämistä varten. Vuokraa on tytöiltä kannettu 25 p. vuorokaudessa, joka viime vuonna koroitettiin siten, että ensi yön vuokra on 50 p. ja sitä seuraavain 25 p. Tämä sen vuoksi, että usein on asukas ainoastaan yhden yön ja kun kaikille annetaan puhtaat lakanat, niin vuokrasta saatu raha ei riitä edes lakanain pesupalkaksi.

Työtä on kodissa asuville hankittu mahdollisimman paljon, ja sitä mukaa kun koti on tullut tunnettua, on työnsaanti myös lisääntynyt. Perheissä tarvitaan aina tavan takaa apuihmisiä ja emännät ovat havainneet varsin mukavaksi soittaa vaan palvelijatarhokotiin kun apua tarvitaan, sillä kodissa on melkein aina apuihmisiä saatava ja useimmiten tottuneita sellaiseen työhön. Kaiken ansion mitä tytöt ansaitsevat saavat he luonnollisesti pitää itse. Usein kyllä emännät tinkivät jo tilatessaan — kuitenkin ilman tulosta — siivoojaa, sanoen: eikö sieltä saa halvemmalla, kun ne muutenkin ovat siellä laiskana? Tilapäistyönvälityksestä ei kannata mitään maksua.

Kodin merkityksestä ovat kaikki yksimielisiä, sillä ensiksikin on palvelijain, joilla ei ole tuttavien perheitä, vaikea saada asuntoa. Majatalot ovat liian kalliita palkollisten palkkoihin nähden, täytyy siis pyrkiä yksityisten luo. Mutta jos pääsee jonkun yksityisen luo asumaan, niin niissä useimmiten asustaa myös nuoria miehiä. Ja sitten vielä yksityisen luona saa asunnon kunnes rahat riittävät, jonka jälkeen saa lähteä laputtamaan vaikka ei ole tietoa paikasta eikä asunnosta.

Yhdistys on ottanut tehtäväkseen ei ainoastaan halvan asunnon hankkimisen mutta myöskin puutteeseen joutuneiden avustamisen, ja tätä katsoo yhdistys tärkeämmäksi kaikista. Tällä ajalla onkin yhdistys onnistunut avustamaan monta puutteeseen joutunutta tyttöä, ja toivoo edelleen vonsa vaikuttaa samaan siunausta tuottavaan suuntaan.

*Mina S.*

## Oppivelvollisuusasia eduskunnassa.

(Jatk.)

Ne kaksi pykälää, jotka porvarien ollessa poissa myöhäisestä yöistunnosta, tulivat toisessa lukemisessa hyväksytyä, kuuluvat:

13 §. Missä koulumatkojen pituuden tai vaikeuden katsotaan tekevän välttämättömäksi nuorempain ja heikom-pain lasten saattamisen kouluun tahi majoittamisen koulun läheisyyteen, järjestäköön kunta vähävaraisille avustuksen tässä suhteessa. Jos matka lähimpään kansakouluun on viittä kilometriä pitempi, tulee kunnan antaa tämä avustus lapsen ikään katsomatta.

14 §. 1 mom. Vähävaraisille lapsille tulee kunnan muillakin kuin edellisissä pykälissä mainituilla tavoilla antaa